

3736432 ENTM/M : สาขาวิชา : เทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม ; วท.ม.

(เทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม)

คำสำคัญ : การดูดซับ/โลหะหนัก/กากยีสต์/โรงงานเบียร์

รพีพร คำรัตน์ : การดูดซับโลหะหนักโดยใช้กากยีสต์จากโรงงานเบียร์(BIOSORPTION OF HEAVY METAL USING SPENT BREWER'S YEAST) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : อรพินท์ เอี่ยมศิริ, Ph.D. , ชันจิตต์ บุญเจิด, Ph.D. , ส.ค. 118 หน้า. ISBN 974-663-302-3

งานวิจัยนี้ เป็นการศึกษาการดูดซับโลหะหนักจากน้ำเสียโรงงานอิเล็กทรอนิกส์ โดยใช้กากยีสต์ *Saccharomyces cerevisiae* จากโรงงานเบียร์ ทั้งนี้ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถและประสิทธิภาพในการดูดซับโลหะหนัก กล่าวคือ ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถของกากยีสต์และยีสต์สายพันธุ์เดียวกันที่เพาะเลี้ยงในการดูดซับ โดยดูค่าความเป็นกรดค้างของสารละลาย การปรับสภาพยีสต์ด้วยความร้อน นอกจากนั้นยังดูความสามารถของกากยีสต์ที่ผ่านการขจัดฮอปด้วยค้าง โดยทำการทดลองในระบบ batch test ด้วยการใช้น้ำเสียสังเคราะห์โลหะเดี่ยวและโลหะผสม และน้ำเสียจากโรงงาน และใช้ Atomic Absorption Spectrometer ในการวิเคราะห์ปริมาณโลหะหนัก รวมทั้งใช้สถิติ Analysis of Variance และ Duncan's Multiple Range Tests ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า ยีสต์ที่เพาะเลี้ยง กากยีสต์ และกากยีสต์ขจัดฮอปสามารถดูดซับโลหะหนักเกิด ทองแดงและตะกั่วได้ แต่การปรับสภาพเซลล์ด้วยความร้อนจะมีผลทำให้การดูดซับเพิ่มขึ้นเฉพาะทองแดงเท่านั้น อย่างไรก็ตาม การขจัดฮอปออกจากกากยีสต์ไม่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการดูดซับแต่อย่างใด ประสิทธิภาพในการดูดซับดังกล่าวจะขึ้นอยู่กับค่าความเป็นกรดค้างของสารละลาย การใช้ความร้อนในการปรับสภาพยีสต์ ประเภทของโลหะหนักทั้งโลหะเดี่ยวและโลหะผสมในสารละลาย กล่าวคือ ที่ pH 4 ยีสต์จะดูดซับตะกั่วได้มากกว่าทองแดงและนิกเกิล ($Pb > Cu > Ni$) คือ $75 > 70 > 60$ เปอร์เซ็นต์ สำหรับทองแดงและตะกั่วที่ pH 3 และ 5 จะถูกดูดซับได้ไม่แตกต่างจากที่ pH 4 และในกรณีสารละลายผสมระหว่างทองแดงกับตะกั่ว ค่าความเป็นกรดค้างที่เหมาะสมที่สุดคือ pH 4 ทั้งนี้ความสามารถของยีสต์ในการจับกับทั้งโลหะเดี่ยวและโลหะผสมไม่แตกต่างกัน เมื่อทำการศึกษากับน้ำเสียโรงงานที่ปรับให้เป็น pH 4 พบว่าความสามารถในการดูดซับของยีสต์และกากยีสต์ลดลงอย่างมาก (>20 และ 30 %) โดยกากยีสต์สามารถดูดซับได้เพียงประมาณ 20 % ในขณะที่ยีสต์จะให้ประสิทธิภาพสูงกว่ากากยีสต์ถึงประมาณเท่าตัว (~ 40%) อย่างไรก็ตามความสามารถดังกล่าวไม่เพียงพอที่จะทำให้คุณภาพน้ำทิ้งของโรงงาน ทั้งปริมาณทองแดงและตะกั่วต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานโรงงานอุตสาหกรรมได้